

فلت از دیپلماسی آب منجر به افزایش تنش‌های آبی در کشورهای محور مقاومت شده‌است

ردپای صهیونیست‌ها در جنگ آب

۱۰

در گرانی‌های اخیر اینترنتز از سوی اپراتورها تخلفی صورت نگرفته‌است

گرانی اینترنت با مجوز رسمی

۱۱

بررسی اقدامات زیباسازی و هنری اخیر در بزرگ‌ترین خیابان خاورمیانه که جلوه خاصی به آن بخشیده‌است

خیابان ولیعصر بهاری تر شد

۱۲

همیشه یک جامعه

عکس به‌شهریون امیررستمی

اردیبهشت برای بازنشسته‌ها بهار می‌شود؟

با وجود وعده افزایش چشمگیر حقوق بازنشسته‌ها، آنها از چند و چون و البته تأخیر در اعمال این افزایش نگران هستند

گزارش زهرا رستگارمقدم

روزنامه‌نگار

تأخیر در اعمال افزایش سالانه حقوق بازنشستگان، امسال نیز چون سال‌های گذشته نارضایتی آنها را به‌دنبال داشته‌است؛ بازنشستگان در حالی فروردین‌ماه، همان حقوق سال گذشته خود را دریافت خواهند کرد که هزینه هیچ کالا و خدماتی از سال گذشته ثابت نمانده و همین ماجرا باعث شده آنها تحت فشار بیشتری قرار بگیرند.

با وجود اینکه افزایش حقوق سالانه بازنشستگان و مستمری بگیران تأمین اجتماعی جزو مصوبات شورای عالی کار است و در ماده ۱۱۱ و ۹۶ قوانین تأمین اجتماعی و ماده ۴۱ قانون کار به آن تصریح شده، اما تأخیر در اعمال این افزایش به حدیث مکرر بازنشستگان در آغاز هر سال تبدیل شده‌است. این قوانین مربوط به تأمین اجتماعی است و باید برای بازنشستگان و مستمری‌بگیران اعمال شود؛ از این رو ربطی به بودجه دولت ندارد که معطل تعیین تکلیف آن بماند. با این حال، امسال نیز با وجود گذشت ۲۵دهه از آغازین ماه بهار، این اتفاق نیفتاده‌است. مدیرعامل سازمان تأمین اجتماعی و رئیس کانون عالی بازنشستگان تأمین اجتماعی طی اعلام‌هایی جداگانه گفته‌اند که این افزایش حقوق از اردیبهشت‌ماه اعمال خواهد شد.

چرا تأخیر؟

رئیس کانون عالی بازنشستگان و مستمری‌بگیران سازمان تأمین اجتماعی گفته هیچ مانی بر سر راه افزایش سنواتی حقوق بازنشستگان و مستمری‌بگیران تأمین اجتماعی وجود ندارد. علی‌اصغر بیات به جلسات بازگزار شده بین مسئولان کانون عالی با مدیرعامل و مسئولان سازمان تأمین اجتماعی در روزهای اخیر اشاره کرده و گفته که هر ساله پس از مصوبات شورای عالی کار و تعیین و ابلاغ سطوح مزدی، جلسات مربوط به تعیین میزان افزایش حقوق بازنشستگان و مستمری‌بگیران تأمین اجتماعی نیز برگزار می‌شود که تصمیمات آن باید به تصویب نهایی هیأت وزیران برسد. او همچنین گفته این جلسات در حال برگزاری است و وعده داده که حقوق اردیبهشت‌ماه بازنشستگان و مستمری‌بگیران تأمین اجتماعی با اعمال افزایش‌های جدید پرداخت خواهد شد.

نکته‌ای که همچنان محل پرسش است این است که چرا این جلسات ابتدای زمستان برگزار نمی‌شود تا ماجرای افزایش حقوق بازنشسته‌ها به سال جدید سرریز نکند؟ رئیس کانون عالی بازنشستگان و مستمری‌بگیران سازمان تأمین اجتماعی در پاسخ به این پرسش همشهری

می‌گوید: «ما در این رابطه همه‌ساله منظر برگزاری جلسه شورای عالی کار هستیم. جلسه این شورا در اسفندماه نهایی‌شد و این شورا حقوق شاغلان را اعلام کرد. دقیقاً همان درصد افزایشی که این شورا برای ۱۴ میلیون شاغل کشور مصوب می‌کند، برای بازنشسته‌ها نیز اعمال می‌شود؛ بنابراین ما تا شورای عالی کار اعلام نکند نمی‌توانیم اقدامی صورت دهیم.» از علی‌اصغر بیات می‌پرسم چرا همان اسفندماه که ماجرای افزایش حقوق‌ها به کانون متبوع آنها اعلام شده، دست به کار نشده‌اند که می‌گوید نزدیک تعطیلات به آنها اعلام شده و کار به فروردین و آغاز روزهای اداری کشیده‌است.

چقدر افزایش؟

ماجرای تأخیر در اعمال افزایش حقوق، همه گرانی بازنشسته‌ها نیست؛ حتی آنها خوشحالد که امسال زودتر از سال‌های گذشته قرار است تکلیف این افزایش مشخص شود، اما آنچه هنوز با وجود وعده اردیبهشت‌ماه آنها را نگران نگه داشته، میزان افزایش است. طبق اختلافی که از قرائت قانون وجود دارد، حقوق آنها خلاف آنچه به‌عنوان افزایش ۵۷درصدی برای حداقل‌بگیرها و ۲۸درصد برای باقی سطوح اعلام شده، می‌تواند تنها ۱۰درصد اضافه‌شود؛ دلیل پیش آمدن این شائبه هم نوع نگارش بخشی از قانون بودجه ۱۴۰۱ در مجلس شورای اسلامی است؛ در چهارمین تبصره از بند ۱۲قانون بودجه سال ۱۴۰۱ که به موضوع «حقوق و دستمزد» از تباط دارد، شرایطی

برای افزایش مستمری‌های سالانه گنجانده شده‌است که منافع مدیریت دولتی سازمان تأمین اجتماعی را به زیان مستمری‌بگیران آن کرده‌است. در این بخش از قانون بودجه برای نخستین‌بار مستمری‌بگیران سازمان تأمین اجتماعی مشمول محدودیت‌های مربوط به تعیین حقوق کارکنان شاغل و بازنشسته سایر دستگاه‌ها شده‌اند. در این قسمت از قانون تأکید شده که میزان افزایش حقوق افراد مشمول نباید بیشتر از ۱۰درصد باشد. این ماده قانونی در حالی از فیلتر شورای نگهبان و بخش تدوین، تنقیح و انتشار قوانین و مقررات مجلس شورای اسلامی عبور کرده که محتوای آن در تعارض آشکار با شرایطی است که در ماده ۹۶قانون تأمین اجتماعی

برای افزایش مستمری‌های سایر سطوح تعیین شده‌است. در قانون تأمین اجتماعی آماده‌وجود دارد که کف و سقف مستمری‌های پرداختی این سازمان را تعیین می‌کند؛ اولی ماده ۱۱۱ قانون تأمین اجتماعی است که در آن به‌صراحت تأکید شده حداقل مستمری مصوب شورای عالی کار کمتر باشد و دومی اما ماده ۹۶ قانون تأمین اجتماعی است که در آن به سازمان تأمین اجتماعی اختیار داده شده تا مستمری افراد غیرحداقلی‌بگیر را متناسب با هزینه‌های زندگی افزایش دهد. در این ماده شده و به مدیریت دولتی سازمان تأمین اجتماعی تکلیف شده‌است تا مستمری سالانه سایر سطوح مستمری‌بگیران خود را به میزانی که ضروریات زندگی ایجاب می‌کند، افزایش دهد. واضح‌است که با مصوبه اخیر مجلس شورای اسلامی در عمل اجرای این بخش از قانون تأمین اجتماعی منتهی می‌شود و مدیریت دولتی سازمان تأمین اجتماعی که همیشه دغدغه کمبود منابع مالی را دارد می‌تواند از این اتفاق نهایت بهره را ببرد.

رئیس اتحادیه پیشکسوتان جامعه کارگری که در لایوی اینستاگرامی حاضر شده بود در این‌باره می‌گفت: چنانچه ۱۰درصد افزایش مستمری را برای بازنشستگان تأمین اجتماعی اعمال کنند، آن را نمی‌پذیریم و پاسخ قاطع خواهیم داد؛ البته احساس می‌کنیم که موضوع حل شده‌است، اما حتی اگر ذره‌ای نماند، تصرف در مصوبه شورای‌عالی کار صورت دهند، پاسخ خود را از ما خواهند گرفت!

اما به‌نظر می‌رسد ایسن بدگمانی کمی غیرمنطقی باشد؛ چراکه سال گذشته سازمان تأمین اجتماعی وفق ماده۹۶قانون تأمین اجتماعی، مستمری بازنشستگان سایر سطوح را به اندازه همان افزایش پلکانی ۲۶درصدی شورای‌عالی کار افزایش داده بود؛ این در حالی بود که هم‌زمان با این اتفاق حداقل‌بگیران هم به اجرا درآمد و در نتیجه حداقل مستمری‌های بازنشستگان تأمین اجتماعی ۵۰درصدافزایش یافت. در تازه‌ترین اعلام رئیس کانون عالی بازنشستگان و مستمری‌بگیران سازمان تأمین اجتماعی از افزایش قطعی ۷۰٫۴درصد برای حداقلی‌بگیرها و ۵۲٫۸درصد برای دیگر سطوح خبر داده‌است.

علاوه بر افزایش معمول، احکام بازنشستگان تأمین اجتماعی پس از اعمال متناسب‌سازی سال ۱۴۰۱ صادر شود: «اصرار ما سال گذشته نیز بر این بود که مستمری بازنشستگان با اعمال متناسب‌سازی کمتر از کف‌بگیر شاغل کشوری و بازنشسته هم‌تراز وی نباشد. ۲۵درصد متناسب‌سازی ۱۴۰۰ برای ۱۴۰۱ در تعهد سازمان تأمین اجتماعی باقی مانده‌است و انتظار داریم که پرداخت آن با احکام ۱۴۰۱ انجام شود. سازمان تأمین اجتماعی اصرار داشت که متناسب‌سازی باقیمانده ۱۴۰۰ صرفاً برای میانه‌بگیران اعمال شود، اما مبلغی تحت عنوان «فرانشیز درمان» پیردازدن و همه این هزینه‌ها باید از محل همان سهم درمان حق بیمه‌ها در زمان اشتغال کارگران تأمین شود. با این حال، قانون الزام دهه‌هاست که اجرا نمی‌شود.

۲مشکل بزرگ از زبان بازنشسته‌ها

■ **هزینه‌های درمان:** مقوله درمان که هم براساس اصل ۲۹قانون اساسی و هم براساس قانون الزام سازمان تأمین اجتماعی، باید صفر تا صد آن رایگان و از محل حق بیمه‌های زمان اشتغال بازنشستگان تأمین شود، همچنان یکی از مشکلات بازنشستگان است. صفورا علافی که بازنشسته است، می‌گوید: «وقتی مبلغی از حق بیمه هر مساه به‌عنوان سهم درمان در صندوق درمان سازمان ذخیره و انباشته شده و چندان هم به‌کار نیامده، چرا باید در دوران بازنشستگی باز مجدداً ۲درصد بابت درمان کسر شود؟! ضمن اینکه با وجود کسر این ۲درصد باز هم محتاج بیمه تکمیلی هستیم و بدون بیمه تکمیلی، بهره‌گیری از هیچ کدام از خدمات دارویی، درمانی و کلینیکی میسر نیست.»

حق مسلم بازنشستگان بر «درمان رایگان»

حداقل حقوق دریافتی بازنشسته‌ها در ۱۴۰۱	هزینه‌ها [برای خانواده ۲ نفره ۲ صاحب‌خانه‌اند]
۹ میلیون و ۵۰۰ هزار تومان	اقلام خوراکی، ۵میلیون پوشاک، یک میلیون
۶ میلیون و ۵۰۰ هزار تومان	درمان، یک میلیون و ۵۰۰ هزار تومان
سایر: ۲میلیون	

در قانون الزام تأمین اجتماعی به صراحت متبلور شده‌است؛ قانونی که برای ارائه راهکار جهت اجرای ماده ۲۹قانون تأمین اجتماعی در سال ۱۳۶۸ مصوب شده و در ماده واحده آن آمده‌است که سازمان تأمین اجتماعی هزینه باید از محل حق بیمه‌های دریافتی هزینه ارائه خدمات درمانی رایگان به بیمه‌شدگان کارگری (چه شاغل و چه بازنشسته) را در تمام بخش‌های درمانی کشور فراهم کند. براساس این متن قانونی، حتی درمان در بخش خصوصی نیز باید رایگان باشد و کارگران و بازنشستگان نباید در بخش دولتی درمان، مبلغی تحت عنوان «فرانشیز درمان» بپردازند و همه این هزینه‌ها باید از محل همان سهم درمان حق بیمه‌ها در زمان اشتغال کارگران تأمین شود. با این حال، قانون الزام دهه‌هاست که اجرا نمی‌شود.

■ **ناهمخوانی افزایش حقوق‌ها با تورم سالانه:** احمد حسینیخانی ۲سال است بازنشسته شده‌است. او که حتی برای دریافتی معقول‌تر در زمان بازنشستگی، در چند سال پایانی اشتغال خود کلی هزینه بابت حق بیمه پرداخت کرده و حالا هم نسبت به دوستانش در شرکت حقوق بهتری در یافت می‌کند، معتقد است همچنان تناسبی بین تورم، گرانی و دریافتی بازنشسته‌ها برقرار نیست. او می‌گوید حقوق دریافتی‌اش مطلقاً کفاف زندگی ۳نفره‌شان را نمی‌دهد؛ این در حالی است که او اجاره‌بها برای منزل پر داخت نمی‌کند و می‌گوید بازنشسته‌هایی را سراغ دارد که همچنان مستأجرند و هیچ معلوم نیست چطور می‌توانند با این حقوق‌ها اجاره خانه هم دهند.

با این حقوق چه کار کنند؟

آن‌طور که دولت گفته، حداقل حقوق دریافتی بازنشسته‌ها در سال ۱۴۰۱ باید ۵میلیون تومان باشد، اما واقعاً با این حقوق چه کار باید بکنند؟ اگر خانواده یک فرد بازنشسته را به‌طور خوش‌بینانه ۲نفر و صاحب‌خانه محسوب کنیم، با یک حساب سرانگشتی، آنها برای هزینه‌های زندگی در سال ۱۴۰۱ چقدر ماهانه کم می‌آورند؟ علی‌اصغرپسور که جزو حداقلی‌بگیرهای بازنشسته محسوب می‌شود و حدس می‌زند امسال حوقش نهایتاً تا حدود ۶میلیون تومان بالا برسد، می‌گوید هزینه معیشت خود و همسرش را از ۴درصد بیشتر از اینهاست؛ او هزینه اقلام خوراکی مصرفی‌شان را حدود ۵میلیون، هزینه‌های درمان را با وجود اینکه بیشتر آن را از مسیر بیمه تکمیلی انجام می‌دهند حدود ۵، ۵میلیون، هزینه پوشاک را نیز حدود یک‌میلیون و سایر هزینه‌شان را ۲میلیون فهرست می‌کند و تأکید می‌کند هیچ هزینه اضافی ندارند. او می‌پرسد در آستانه ۷۰سالگی چطور باید این هزینه‌ها را تأمین کند؟

نکته‌ها

طبق اختلافی که از قرائت قانون وجود دارد،

حقوق بازنشسته‌ها

خلاف آنچه به‌عنوان

افزایش ۵۷درصدی

برای حداقل‌بگیرها و

۳۸درصد برای باقی

سطوح اعلام شده، می‌تواند تنها ۱۰درصد

اضافه شود

آن‌طور که دولت گفته

حداقل حقوق دریافتی

بازنشسته‌ها در

سال ۱۴۰۱ باید ۵میلیون

تومان باشد، اما واقعاً با

این حقوق چه کار باید

بکنند؟ اگر خانواده یک

فرد بازنشسته را به‌طور

خوش‌بینانه ۲نفر و

صاحب‌خانه محسوب

کنیم، با یک حساب

سرانگشتی، آنها برای

هزینه‌های زندگی در

سال ۱۴۰۱ چقدر ماهانه

کم می‌آورند؟

در قانون تأمین

اجتماعی ۲ماده

وجود دارد که کف و

سقف مستمری‌های

پرداختی این سازمان

را تعیین می‌کند؛ اولی

ماده ۱۱۱قانون تأمین

اجتماعی است که در

آن به‌صراحت تأکید

شده حداقل مستمری

تأمین اجتماعی نباید

از حداقل دستمزد

مصوب شورای عالی کار

کمتر باشد و دومی اما

ماده ۹۶قانون تأمین

اجتماعی است که در

آن به سازمان تأمین

اجتماعی اختیار داده

شده تا مستمری افراد

غیرحداقلی‌بگیر را

متناسب با هزینه‌های

زندگی افزایش دهد

۲۵درصد متناسب‌سازی

۱۴۰۰ برای ۱۴۰۱ در تعهد

سازمان تأمین اجتماعی

باقی مانده‌است و انتظار

می‌رود که پرداخت آن

با احکام ۱۱۴۰۱ انجام

شود. سازمان تأمین

اجتماعی اصرار داشت

که متناسب‌سازی

باقی‌مانده ۱۴۰۰ صرفاً

برای میانه‌بگیران اعمال

شود

سید کریم محمدی

فعال اجتماعی کارگری

یادداشت

گرفتاری پشت‌ویرگول

بازنشستگان عموماً و بازنشستگان و مستمری‌بگیران تأمین اجتماعی خصوصاً، جزو زحمتکش‌ترین و مظلوم‌ترین طبقات جامعه‌اند که عمری را صادقانه و شرافتمندانه در خدمت به خلق خدا سپری کرده‌اند. اغلب آنها با درآمد زیر خط فقر گذران زندگی می‌کنند. این در حالی است که سنی از آنها گذشته و با بیماری‌های عدیده‌ای دست‌به‌گریبانند. با این وصف همه‌ساله جای اینکه در اسفندماه افزایش حقوق آنان به سرانجامی برسد، عموماً چند ماه از سال گذشته این افزایش عملی می‌شود و اگرچه کفاف هزینه‌های سنگین زندگی ناشی از تورم افسارگسیخته را نمی‌دهد، موجبات ایجاد مسال و نگرانی در آنها فراهم می‌کند. سالمندان و مستمری‌بگیران در دهه‌های آخر عمر باید در آرامش باشند و استرس و اضطراب ناشی از بروز مشکلات مالی نداشته باشند. بدیهی است افزایش حقوق بازنشستگان براساس مواد ۹۶و ۱۱۱ تأمین اجتماعی انجام می‌پذیرد و قطعی می‌شود. بنا به اطلاعات حاصله، افزایش حقوق حداقل‌بگیران قطعی شده ولی درباره افزایش حقوق سایر سطوح با اینکه به افزایش ۳۷درصدی اشاره شده، اما همچنان نگرانی‌ها پابرجاست. امید است که با همفکری شرکا و نمایندگان بازنشستگان براساس الزامات قانونی و مقدرات سازمان تأمین اجتماعی، تصمیم مقتضی در راستای تحقق عدالت و صیانت حقوق حقه بازنشستگان اتخاذ شود. طبیعی است که هیچ حاکمیتی نباید قدرت اجتماعی بازنشستگان را که با خانواده‌های‌شان جمعیتی ۱۲میلیون نفری را تشکیل می‌دهند نادیده بگیرد. به جای اینکه کانون‌های سراسری و شورای عالی کار و سازمان تأمین اجتماعی و دیگر نهادهای ذی‌نفع در راستای تحقق عدالت و حقوق آنان براساس وظایف‌شان اقدام کنند، شخصاً مطالبه‌گر حقوق‌شان شده‌اند. به‌طور کلی مطالبات بازنشستگان براساس قوانین مصوب پرداخت ۲۵درصد معوقه همسان‌سازی سال ۱۴۰۰ و افزایش حقوق سال ۱۴۰۱ به‌میزان بالاتر از خط فقر و اجرای کامل همسان‌سازی حقوق سال ۱۴۰۱ است. به توجّه به اینکه بودجه همسان‌سازی سال ۱۴۰۰ برابر ۳۳هزار میلیارد تومان بوده و امسال به ۹۵هزار میلیارد تومان افزایش یافته، بنابراین اجرای کامل همسان‌سازی خواسته اصلی بازنشستگان است چرا که تأمین اعتبار آن مصوب شده‌است. ضمناً باید، ۲۵درصد خواسته اصلی بازنشستگان است چرا که تأمین اعتبار آن مصوب شده‌است. ضمناً باید، ۲۵درصد اعتبار اصل خواسته همسان‌سازی سال ۱۴۰۰ برابر مصوبه از ابتدای سال ۱۴۰۰ محاسبه و پرداخت شود و گفته می‌شود که متوسط آن ۶۵۰هزار تومان است که البته برای سطوح مختلف، متفاوت خواهد بود و به جز حداقلی‌بگیران بین ۷۵۰هزار تومان تا یک میلیون تومان خواهد بود. این همسان‌سازی از سال ۱۴۰۱ مشمول افزایش ۲۸درصدی خواهد بود و اگر پرداخت آن به سال ۱۴۰۱ موکل شود، ظلم فاحشی در حق بازنشستگان خواهد شد. در این صورت همه بازنشستگان موظف و مکلف به احقاق حقوق خود هستند. جای تأسف است که برخی از مسئولان به فهم مخاطبان توهین می‌کنند؛ یکی از مسئولان در گزارشی که در ۱۶فروردین ۱۴۰۱ در یکسری از روزنامه‌ها به چاپ رسید، درباره تصمیم‌گیری مستمری بازنشستگان گفت: «در قانون بودجه ۱۴۰۱، اشتباهی تابی رخ داده که در تبصره ۱۲ قانون بودجه، وقتی افزایش مستمری صندوق‌های زیرمجموعه دولت را ۱۰درصد مشخص کرد، یک ویروگل اشتباه آمده‌است (صندوق تأمین اجتماعی، نیزه‌های مسلح)» درحالی‌که منظور «صندوق تأمین اجتماعی نیزه‌های مسلح» یا همان «صندوق لشکری» است. این اشتباه تأمین اجتماعی را زیرمجموعه صندوق‌های دولتی آورده و افزایش مستمری را تا سقف ۱۰درصد در نظر گرفته که با چالش‌ها و جنجال‌های فراقوان، ویروگل حذف شد و بازنشستگان تأمین اجتماعی از سقف ۱۰درصدی نجات یافتند. طبق آمار رسمی، تورم سال ۱۴۰۰ برابر ۲۱درصد بوده و تورم دسک ۵م، به‌خاطر تورم بیشتر مواد غذایی، ۲۵درصد بیشتر از تورم دهک اول است. در نتیجه بازنشستگان نیز با تورم مواجه خواهند بود و خط فقر در این صورت به بالای ۱۵میلیون تومان می‌رسد. همین امر ۹درصد بازنشستگان را از خط فقر خواهد برد. ۴۱درصد تورم یعنی افزایش ۶میلیون‌تومانی سبد معیشت خانوار. با این حال افزایش تورم لجام‌گسیخته باعث نجومی‌تر شدن ثروت‌های رانت‌خواران و برخی مجموعه‌های اقتصادی است. به‌گفته رئیس اسبق بانک مرکزی، ثروت اقاردها در خارج از کشور، از ذخایر ملی بیشتر است. می‌دانیم که تقسیم ثروت در هر جامعه‌ای، به میزان قدرت اجتماعی و سازمان‌یافتگی طبقات اجتماعی است و اگر بازنشستگان، منفعل باشند و مطالبه‌گر نباشند، با وجود جمعیت ۱۲میلیون‌نفری با احتساب خانواده‌های‌شان، کاری از پیش نخواهند برد. از این‌رو انسجام در مطالبه حقوق حقه خود در چارچوب قوانین مصوب توسط بازنشستگان باید انجام بگیرد و تداوم یابد. اتحاد و تشکل و حضور مدافع در صحنه مطالبه‌گری از چارچوب قوانین برای بازنشستگان امری حیاتی است. باید اقبال فرودست و بازنشستگان، اجرای کامل قوانین طبق اصل ۲۵بند ۱۲ قانون اساسی که می‌گوید: «وظیفه دولت ایجاد رفاه و برطرف کردن فقر و رفع هر گونه محرومیت در زمینه تغذیه، مسکن، کار، بهداشت و تعمیر بیمه است.» و نیز اصول ۲۹،۳۱و ۴۳قانون اساسی و مواد ۹۶و ۱۱۱ تأمین اجتماعی و ماده ۴قانون کار را به مسئولان گوشزد و اجرای آن را مطالبه کنند. مسلم است که در هر جامعه‌ای شهروندان فهمید و مطالبه‌گر، اگر بیوسسته مطالبه‌گر حقوق ملی باشند و این مطالبه، مداوم، منطقی و در راستای منافع ملی باشد، قطعاً در میان‌مدت و بلندمدت مسئولان را پاسخگو می‌کند.